

SXEDIO.33A

570 -1929 μ.χ. Η ΖΩΗ, Η ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ ΚΑΙ Ο ΘΑΝΑΤΟΣ ΤΟΥ ΜΩΑΜΕΘ. ΟΙ ΜΟΥΣΟΥΛΜΑΝΟΙ ΤΗΣ ΚΥΠΡΟΥ ΔΙΑ ΜΕΣΟΥ ΤΩΝ ΑΙΩΝΩΝ. ΓΕΝΙΚΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΠΡΩΤΟΥΣ ΜΟΥΦΤΙΔΕΣ ΤΗΣ ΚΥΠΡΟΥ

Οι Τούρκοι της Κύπρου είναι μουσουλμάνοι που πιστεύουν στην θρησκεία που δίδαξε ο προφήτης Μωάμεθ (στα αραβικά Μουχάμματ ή αινετός) σύμφωνα με ιστοσελίδα για τα "πρόσωπα που επηρέασαν τον κόσμο".

Ο Μωάμεθ έζησε το **570-632** μ.μ. Ονομαζόταν Αμπού-Κασίμ και αργότερα μετονομάστηκε σε Προφήτη Μωάμεθ πριν από την έξοδο του από τη Μεδίνα της Σαουδικής Αραβίας.

Σύμφωνα με τη Μεγάλη Αμερικανική Εγκυκλοπαίδεια τόμος **17** σελ **41**, γύρω στο **595**, δηλαδή σε ηλικία **25** χρόνων, νυμφεύθηκε την Χαττιτζέ, (ή Χαττιτζά) πλούσια χήρα εμπόρου κι έτσι απέκτησε μεγάλη οικονομική επιφάνεια.

Από το γάμο του αυτό απέκτησε την Φατίμα που παντρεύτηκε τον εξάδελφο της Αλή που έγινε μητέρα όλων των απογόνων του Προφήτη.

Στα **610** μ.χ. ο Μωάμεθ ανακοίνωσε ότι είχε μια οπτασία του Αρχαγγέλου Γαβριήλ, ο οποίος του ανακοίνωσε ότι είναι ο αληθινός προφήτης του Λόγου του Θεού.

Το κατεστημένο τον απέρριπτε κι' έτσι το **622** έφυγε από τη Μέκκα, όπου η οικογένειά του ήταν ένα φτωχό παρακλάδι που εξουσίαζε τότε τη Μέκκα και πήγε στη Μεδίνα, που σημαίνει πόλη του προφήτη.

Εκεί διαχώρισε το Ισλάμ από το Χριστιανισμό τουλάχιστον και έδωσε οδηγίες στους οπαδούς του να στρέφουν τα πρόσωπα τους προς τη Μέκκα και όχι προς τα Ιεροσόλυμα.

Η Κάαμπα το ιερό, όπου στέγαζε τα είδωλα στην πόλη, αποτέλεσε τη νέα κίμπλα ή Κίμπλε (το μέρος προς το οποίο οι πιστοί έστρεφαν τα πρόσωπα τους για να

προσευχηθούν.

Η φυγή του Μωάμεθ από τη Μέκκα ονομάζεται Εγίρα (Χίτζρα) και καθιερώθηκε ως η αρχή της μουσουλμανικής χρονολογίας γι' αυτό και η λέξη "Εγίρας" συναντάται μπροστά από κάθε ημερομηνία που σημαίνει ότι η ημερομηνία αρχίζει απο το **622** μ.χ. (**16.7.622** μ.χ.)

Στη συνέχεια ο Μωάμεθ διαμόρφωσε την θρησκεία του Ισλάμ και ανακήρυξε την Μέκκα ιερή πόλη.

Η θρησκεία του Μωάμεθ ονομάζεται Ισλάμ από την αραβική γλώσσα ή Μούσλιμ και σημαίνει υποταγή ή παράδοση στην ειρήνη και επομένως, όπως αναφέρεται στην ειδική Ιστοσελίδα "Σύντομη αναφορά για τη θρησκεία του Ισλάμ", ένας μουσουλμάνος "μούσλιμ" είναι ένας "που έχει παραδοθεί ή έχει υποταχθεί στην επιθυμία και καθοδήγηση του Θεού κι έτσι κατορθώνεται η ειρήνη στη σκέψη και στην ψυχή του".

Ισλάμ εξάλλου κατά τη Μεγάλη Αμερικανική Εγκυκλοπαίδεια σημαίνει "παράδοση", "υποταγή" στο θέλημα του Θεού.

Σύμφωνα με την ίδια πηγη "η λέξη Ισλάμ γραμματικώς είναι ουσιαστικό που παράγεται από ρίζα που χρησιμοποιείται σε σχέση με την υποταγή του Αβραάμ και του γιου του στο θείο θέλημα οπότε ο θεός διέταξε τον Αβραάμ να θυσιάσει το γιο του".

Θρησκευτική πρωτεύουσα του Ισλάμ είναι η Μέκκα της Σαουδικής Αραβίας.

Η διδασκαλία της θρησκείας του Ισλάμ καταγράφηκε στο Κοράνι που αποτελεί για τους μουσουλμάνους το αντίστοιχο του Ευαγγελίου των χριστιανών.

Στο Κοράνιο, σύμφωνα με τη Μεγάλη Αμερικανική Εγκυκλοπαίδεια, περιλαμβάνεται η διδασκαλία και οι νόμοι του Ισλάμ σχετικά με το γάμο, το διαζύγιο, την κληρονομιά τη μεταχείριση των δούλων και των αιχμαλώτων πολέμου και πολλά άλλα.

Ο Μωάμεθ ήταν αγράμματος και το γεγονός ότι άφησε πίσω του ένα έξοχο πεζό λόγο θεωρήθηκε ως απόδειξη της προφητικής του κλήσης.

Σύμφωνα με τη Μεγάλη Αμερικανική Εγκυκλοπαίδεια, τόμος **16** σελ **474**, στον Ισλαμισμό υπήρξε ένα μεγάλο σχίσμα και διαιρέθηκαν οι πιστοί σε δύο αντίθετα στρατόπεδα, τους Σουννίτες και του Σιίτες.

Οι Σουννίτες αποτέλεσαν και την τεράστια πλειοψηφία των μουσουλμάνων και και θεωρούνται οι ορθόδοξοι μουσουλμάνοι.

Οι Σιίτες ζουν κυρίως στο Ιράκ και την Περσία ή Ιράν.

Οι Σιίτες υποστηρίζουν ακόμα ότι διάδοχος του Μωάμεθ (χαλίφης) ήταν ο Αλή, σύζυγος της Φατίμας, κόρης του Μωάμεθ.

Ο Αλή δολοφονήθηκε το **661** και οι δυο του γιοι, Αλ Χασάν και Αλ Χουσεΐν, ανακηρύχθηκαν μαζί με τον πατέρα του σε μάρτυρες.

Το ιερό του Αλή βρίσκεται στην πόλη Νατζάφ του Ιράκ και του Χουσεΐν στην Καρμπάλα του Ιράκ και γι' αυτούς το προσκύνημα στους δυο αυτούς ναούς ισούται με το προσκύνημα στη Μέκκα.

Διάφορες ελληνοκυπριακές πηγές αναφέρουν ότι η θρησκεία του Ισλάμ μεταφέρθηκε στην Κύπρο και άνηθε κυρίως μετά την κατάληψη της Κύπρου μετά το **1570**.

Μετά την κατάληψη της νήσου πολλές εκκλησιές μετατράπηκαν σε τεμένη. Αργότερα στο νησί έμειναν αρκετές χιλιάδες οθωμανοί στρατιώτες που ασκούσαν την θρησκεία τους, ενώ παράλληλα προχώρησαν και σε εξισλαμισμό πολλών κυπρίων που προτιμούσαν να αλλαξοπιστήσουν παρά να δολοφονηθούν από τους νέους αφέντες του νησιού.

Αξίζει να σημειωθεί ότι δύο από τους λόγους που οδήγησαν στην κατάληψη της Κύπρου οφείλονταν στο Ισλάμ.

Ο πρώτος αφορούσε την προστασία των προσκυνητών που πήγαιναν στη Μέκκα.

Ο δεύτερος σχετιζόταν με την ανέγερση μεγάλου τεμένους στην Ανδριανούπολη από τον Σουλτάνο Σελίμ τον Β που ανήλθε στο θρόνο της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας στα **1569**.

Ο Σελίμ Β όταν άρχισε την ανέγερση μεγάλου τεμένους και ζήτησε τη γνώμη του Μουφτή για τις δαπάνες.

Ο Μουφτής Εβουρουούδ αποφάνθηκε με Φετβά (συγχωροχάρτι) ότι τις δαπάνες έπρεπε να καταβάλουν οι άπιστοι ή οι ηττημένοι κι' ότι αυτό δικαιολογούσε ανατροπή υφισταμένων συμφωνιών.

Παράλληλα τόνισε ότι η συνομολόγηση ειρήνης με τους βαρβάρους επιτρεπόταν μόνο αν υπήρχε κέρδος για όλους τους Μουσουλμάνους.

Ετσι η Κύπρος καταλήφθηκε από τους Οθωμανούς οι οποίοι καθιέρωσαν τις θρησκευτικές τους γιορτές ή Μπαϊράμια, γέμισαν την Κύπρο με μιναρέδες και οι πιστοί του Ισλάμ προσεύχονταν πέντε φορές την ημέρα, αφήνοντας τις εργασίες τους για να επικοινωνήσουν με τον Αλλάχ ύστερα από κλίση του μουεζίνη από τον Μιναρέ και τις ομαδικές προσευχές κάθε Παρασκευή μεσημέρι στα τεμένη.

Ακόμα πολλοί κύπριοι μουσουλμάνοι εξορούσαν από την Κύπρο για προσκύνημα στη Μέκκα όπου γίνονταν "Χατζήδες" κατά το πρότυπο των Χριστιανών.

Ενώ οι Χριστιανοί πήγαιναν στα Ιεροσόλυμα και λούζονταν στον Ιορδάνη, οι μουσουλμάνοι πήγαιναν στη Μέκκα όπου έδιναν για επτά φορές τον κύκλο της Κάαμπα ασπαζόμενοι το Μαύρο Λίθο, όπου σύμφωνα με τη Μεγάλη Αμερικανική Εγκυκλοπαίδεια, "είναι ένας μετεωρόλιθος, τοποθετημένος στη νοτιανατολική γωνία της Κάαμπα και αποτελεί λείψανο της προϊσλαμικής ειδωλολατρίας που σύμφωνα με τη μουσουλμανική παράδοση κατήλθε από τον Παράδεισο και ότι κατά την ημέρα της κρίσης θα μαρτυρήσει υπέρ εκείνων οι οποίοι τον ασπάστηκαν".

Αυτό γίνεται κατά τη γιορτή των θυσιών (Κουρμπάμ Μπαϊράμ) γιατί οι πιστοί σφάζουν διάφορα ζώα σε υπόμνηση της θυσίας του Αβραάμ.

Οι μουσουλμάνοι δέχονται ακόμη την Κόλαση και τον Παράδεισο, αλλά δέχονταν μόνο ότι ένας Θεός υπάρχει και προφήτης αυτού είναι ο Μωάμεθ.

Κατά τη διάρκεια όλων των χρόνων της Τουρκοκρατίας οι δυο θρησκείες (ισλαμισμός και

χριστιανισμός), με τα πολλά κοινά χαρακτηριστικά, επιβίωσαν μαζί στο νησί, παρά τα θρησκευτικά και άλλα προβλήματα που αναφύονταν κατά καιρούς.

Στα **1878** με την άφιξη των Αγγλων στην Κύπρο Μουφτής της Κύπρου ήταν ο Εσσήιτ Αχμέτ Ασσίμ, ο οποίος λειτουργούσε σαν αντίβαρο στον Χριστιανό Αρχιεπίσκοπο Σωφρόνιο.

Με την κατάληψη της νήσου από τους Αγγλους αυτοί ήταν υποχρεωμένοι να παρουσιάζονται ακριβοδίκαιοι, κι' αυτό σήμαινε αφαίρεση εξουσιών από τους Οθωμανούς που κυριαρχούσαν το νησί για τρεις αιώνες και την παράδοση τους στους Χριστιανούς που ανέπνεαν τώρα για πρώτη φορά σχετικά αέρα ελευθερίας.

Πρώτη δύναμη που έχασαν ήταν το **1882** όταν οι βρετανοί αποφάσισαν να ιδρύσουν εκλεγμένο Νομοθετικό Συμβούλιο ή Βουλή.

Επειδή οι Χριστιανοί ήσαν περισσότεροι οι βρετανοί όρισαν ότι οι Έλληνες βουλευτές έπρεπε να είναι **9** και οι Μουσουλμάνοι **3**.

Αυτό οδήγησε τους Τούρκους σε μεγάλους αγώνες για να αποκτήσουν την ίση αντιπροσώπευση, πράγμα που δεν το πέτυχαν τελικά κι' αναγκάστηκαν να συνεργασθούν με τους Βρετανούς, ώστε να μη γίνεται αυτό που επιδίωκαν οι Χριστιανοί.

Οι Αγγλοι είχαν λάβει πρόνοια ώστε στο Νομοθετικό Συμβούλιο να υπάρχουν και **6** διορισμένοι βουλευτές κι' έτσι συνήθως οι **3** μουσουλμάνοι συνεργάζονταν με τους **6** διορισμένους με αποτέλεσμα να εξουδετερώνουν την πλειοψηφία των Χριστιανών.

Παράλληλα οι Χριστιανοί, που θεωρούσαν την Ελλάδα ως μητέρα πατρίδα τους και τους εαυτούς τους Έλληνες και όχι Κυπρίους, άρχισαν να προωθούν και άλλα αιτήματα και ιδιαίτερα την Ένωση του νησιού με την Ορθόδοξη χριστιανική χώρα, την Ελλάδα.

Αυτό δεν άρεσε ιδιαίτερα στους μουσουλμάνους που αντίδρασαν δυναμικά, μια αντίδραση που θα συνεχιζόταν και στις επόμενες πολλές δεκαετίες, με βασική επιδίωξη τους την επιστροφή της Κύπρου στην

Τουρκία, από την οποία την είχαν εξασφαλίσει οι Βρετανοί, ώστε να μη επιτευχθεί η Ένωση της Κύπρου με την Ελλάδα.

Έτσι τώρα, στις θρησκευτικές διαφορές μεταξύ των δυο κοινοτήτων, όσες κι' αν ήσαν αυτές, εμφυλοχωρούσαν και οι εθνικές που θα αποδεικνύονταν χειρότερες.

Ο Μουφτής Εσσήτ Αχμέτ Ασίμ πάλεψε με τους άλλους μουσουλμάνους ηγέτες, θρησκευτικούς και πολιτικούς για πολλά χρόνια.

Σύμφωνα με τον κύπριο Ιστορικό Κ.Π. Κύρρη (Μεγάλη Κυπριακή Εγκυκλοπαίδεια τόμος 4) Μουφτής της νήσου διατέλεσε αργότερα από το **1910** μέχρι το **1927** ο Χατζή Χαβούζ.

Σαν πέθανε ο Χατζή Χαβούζ ο θεσμός του Μουφτή καταργήθηκε (**3.12.1928**) η έδρα του έμεινε κενή από το **1929** μέχρι το **1953**.

Αντί του Μουφτή καθιερώθηκε ο θεσμός του Φετβά Εμινί, θέση στην οποία διορίστηκε από την **1.1.1929** ο Μ. Χακκή εφένδης.

Παράλληλα με διάταγμα εν Συμβουλίω (**20.11.1928**) το Εβκάφ ανέλαβε τον διορισμό του Μουφτή, αντί του Σουλτάνου που συνεχιζόταν μέχρι το **1910** που διορίστηκε ο Χατζή Χαβούζ κι αυτό λόγω της προσάρτισης και ανακήρυξης της νήσου σε Αποικία το **1925**.

Ήταν μια μαύρη περίοδος για τους μουσουλμάνους της Κύπρου, που ήσαν σουννίτες και άρα ορθόδοξοι ισλαμιστές. Όμως ενώ οι κύπριοι μουσουλμάνοι δεν είχαν Μουφτή, είχαν θρησκευτικό αρχηγό (επίσημη ανακοίνωση της βρετανικής κυβέρνησης στην Κύπρο στις **4.7.1950**), τον Φετβά Εμινί (Χακκί Εφένδης), ο οποίος για λόγους υγείας ζήτησε να παραιτηθεί.